

VIII. Klavir.

1. letnik.

Bayer: Klavirska šola.

Löschhorn: Etude, I. zvezek.

Škale in trizvoki v obsegu ene oktave.

2. letnik.

Löschhorn: Etude, II. zvezek.

Lemoine: Etude, op. 37.

Gurlitt: Prvo predavanje.

(Diabelli: Sonatine.)

Škale in trizvoki v obsegu dveh oktav.

3. letnik.

(Burgmüller: Etude, op. 100.)

Czerny: 30 etudes de Mécanisme.

Schütte: Iz vesele mladosti.

Clementi: Sonatine.

Škale in septakordi v obsegu več oktav.

Jiranek: Nova šola škāl. I. zvezek.

IX. Orgle.

1. letnik.

Schildknecht-Springer: Orgelska šola. I. zvezek. Manualne, pedalne in skupne vaje. Pouk o registriranju.

2. letnik.

Eventualno dokončanje Schildknecht-Springerjeve orgelske šole. Igranje primernih za- in doiger iz domačih in tujih orgelskih zbirk. (Ocvirk, Premrl, Rihovsky, Walczyński itd.)

Igranje durovih, molovih škāl in kadenc. Igranje lahkih slovenskih cerkvenih pesmi. Nadaljevanje pouka o registriranju.

3. letnik.

Igranje težjih orgelskih skladb: za- in doiger, fuget, fug. (Hladnik, Rheinberger, Brosig, Bach.)

Igranje težjih pesmi, motetov, maš itd. Spremljanje korala iz danih predlog. Vaje v prostem igranju, transponiranju in moduliranju. (Dalje.)

Franc Kramar:

KAKO IN KJE SEM NABIRAL SLOVENSKE NARODNE PESMI.

(Dalje.)

Da malo premenim kraj, sem se peljal tisto zimo z vlakom proti Gorenjskem.

Izstopil sem v Kranju, odkoder sem šel peš v Srednji Bitenj. Tam mi je stara Fičkova mati (Marija Miler) zapela 19 prav lepih starih narodnih, in še ena druga ženska nekaj. Iz Kranja sem se peljal na Bled. Tam sem izstopil, meneč, da bom v bleški okolici nar. pesmi zapisoval. Toda odložil sem to za pozneje, in sem jo rajši peš mahnil čez Bohinjsko Belo in čez samotne štenge v naš romantični Bohinj. Najprvo sem se oglasil v Bohinjski Bistrici pri Šoberletu, kjer so mi očka toliko narodnih bohinjskih zapeli, da

sem koj vedel, da bo v Bohinju dobra „bira“ zame. Bil sem potem še tam čez noč, in sem drugo jutro potem prvič v svojem življenju jedel imenitne bohinjske žgance. Oglasil sem se nato še pri Šprahovi Lenki ravno v tej vasi, ki mi je tudi toliko pesmi zapela, da sem šel prav zadovoljen od nje. Še celo neka mala petletna deklica Ivanka Starè ni hotela zaostati, ampak mi je povedala celo vrečo bohinjskih otroških, ki jih je že vse prinesel Štrekljev 14. snopič 1911. leta. Zdaj je ta Ivanka Starè že devetnajstletna punca, in se bo gotovo smejala, ko bo to brala, če le ni že umrla.

Šel sem potem mimo slovečega bohinjskega jezera in mimo cerkvice sv. Janeza in prišel v vas Fužine. Tam sem zapisal precej mrliških in drugih in sem šel k fari v Srednjo Vas. Tam sem dobil pri g. organistu precej starih cerkvenih napevov, božičnih, o sv. R. T. in drugih. Prišel sem potem v Češnjico, kjer sem jih tudi nekaj zapisal. V Studorju sta mi dve ženski — sestri prav mnogo lepih mrliških in drugih narodnih zapeli. Na Jereki mi je neki star mož tudi precej starih pesem zapel. Mahnil sem jo zdaj še na visoki Koprivnik, kjer je svoje dni naš prvi umetni pesnik V. Vodnik duše pasel. V Spodnjih Gorjušah sem potem že toliko nar. pesmi zapisal, da sem se iz zadovoljnosti nazaj gredé še na neko staro znamenje — podpisal. Bilo je pa že toliko drugih „hribolazkih“ imen na tem znamenju, da sem že komaj dobil prostor za svoje „slavno“ ime.

Predno sem šel z Bohinja, sem obiskal še hribiško Bohinjsko vas — Nemški Rovt. Tudi tukaj sta mi neka mati in njena hči dokaj čednih narodnih pesmic zapeli. Dobil sem tam tudi neko žensko, ki ni bila od tam doma, ampak iz Spodnjih Danj (župnija Sorica), kjer so bili prvi prebivalci te vasi — Nemci. Zapela mi je v svojem čudnem narečju precejšnje število svojih Danjskih pesmi, med katerimi je nekaj napevov prav lepih, kot n. pr. „Moja kosa je križavka“, i. dr. Zadovoljen z Nemškim Rovtom in z vsem Bohinjem, sem se podal proti domu in Bohinjcem odnesel okoli 200 lepih njihovih narodnih pesmi z napevi.

Da ne pozabim na Dolenjsko, sem se tisto zimo (l. 1911.) vsedel spet na vlak in se odpeljal začetkom februarja na Dolenjsko. Topot sem zapisoval narodne pesmi v mirnopoški župniji, ki se je tudi prav dobro obnesla. Zapisal sem namreč v vaseh Dolenji, Srednji in Gorenji Globodol in na Vrhovem spet blizu sto jako lepih mrliških in drugih pesmi z napevi. Prišel sem potem v župnijo Podgrad, kjer sem v Jurni vasi in Vini vasi zapisal spet okoli 50 narodnih pesmi, med katerimi so bile spet najlepše mrliške. Tu se mi je še pripetila sledeča smešnica: Predno sem prišel v Vino vas, srečam neko žensko in jo vprašam, če kaj ve, kje bi v Vini vasi kaj starih pesmi znali. Pove mi, da jih tam in tam znajo. Ko pridem k dotični hiši, za katero mi je ženska povedala, vprašam hišno gospodinjjo, kdo je bila ta ženska, katera mi je zanje povedala. Gospodinja mi pravi: „A, tu je b'la pa gvišnu Zludjeva Micka!“ Jaz sem se seveda smejal, ker tega nisem še do takrat vedel, da je na Kranjskem tudi hiša, pri kateri se reče „Pri Zludjevih“.

Ker ni od Podgrada predaleč do Bele Krajine in ker nisem bil do takrat še nobenkrat tam, sem jo mahnil čez Gorjance v Belo Krajino, da še tam katero belokranjsko narodno zapišem. Najprej sem prišel v Suhor in sem se nemalo začudil, ko sem videl ženske belo oblečene in kite kar prosto zadaj mahajoče, ne pa v gručo na glavi ovite, kot jih imajo ženske pri nas. Ko sem se pa spomnil, da se zato pravzaprav imenuje Bela Krajina, ker so ljudje belo oblečeni, se temu nisem več tako čudil in tudi ne, ko sem slišal drugačno narečje kot pri nas.

Prišel sem potem v Semič, kjer sem pri neki ženski najprej zapisal neka belokranjskih. Od tam sem šel v Krupo, kjer sta mi dekleti Anka Lovrin in Nežika Judnič iz Štrekljevca mnogo lepih belokranjskih zapeli. V Krupi sem videl tudi belokranjsko svatbo in sem bil v nekem mlinu čez noč. Drugi dan sem odšel proti Metliki, kjer sem jih v vaseh Črešnjevce, Rosalnica in Božjakovo precejšnje število belokranjskih zapisal. Nazaj grede sem se oglasil še v Drašičih, kjer mi jih je neka ženica par zapela. Videl sem takrat, kako je v Beli Krajini toplo. Meseca februarja je bilo, pa so bili ljudje že po vinogradih. Pri nas se februarja še najraje pri peči grejemo.

Nazaj grede z Bele Krajine sem se oglasil v Cegelnici, v Dolenji Straži, v Koroški vasi in v Potočni vasi, katere vasi menda spadajo vse pod Prečino pri Novem mestu. Tudi v teh štirih vaseh sem jih toliko narodnih zapisal, da sem bil zadovoljen in se vesel z uspehom vrnil domov.

Tudi goriških narodnih se mi je posrečilo nekaj dobiti. Neka žena iz Planine pri Cerknem je prišla nekoč k meni in mi je precej primorskih zapela. Posebno zanimive so bile pripovedne: „Sv. Matija ubije očeta in mater“; „Jezus mašuje“ (Gospa Sveta Nedelja je jutra zguda vstala itd.); „Desetnica“; „Mož pride na svatbo svoje žene“ („Kaj pa vam pravim, stara mat'!“ itd.).

Ker sem tisto poletje (l. 1911.) na Igu začasno nadomestoval organista, nisem mogel tako nabirati pesmi kot prejšnje poletje, le prepisoval sem pozimi nabrane pesmi. Ko sem moral iti jeseni potem še k vojakom, me je spet to zamudilo tri mesece, tako da sem začel z zopetnim nabiranjem šele pozimi 1912.

Meseca januarja l. 1912. sem se z vlakom odpeljal spet na Dolenjsko nabirat nar. pesmi. Izstopil sem na novomeški postaji, in nadaljeval pešpot do Valte Vasi. Tam so mi valtovaške dekleta najprvo mnogo prav čednih narodnih zapele. Potem sem pri g. Fr. Kalanu, učitelju v pok., prepisal nekaj starih cerkvenih pesmi, nekaj pa mi jih je tudi njegov sin zapel. Šel sem potem še k ženi pokojnega valtovaškega organista Fr. Hönigmana, od katere sem kupil njegovo zapuščino, ki je prav zanimiva. Med raznimi pesmaricami, ki jih je on imel, so posebno zanimive tri, ki pa niso cele, ampak so le ostanki nekih zelo starih pesmaric, katere je on Bog ve kje dobil. Prvo je imel neki Gregor Kovatsch (Kovač), ki je bil najbrž topliški »šolmašter«, ker je največ pesmi v tej pesmarici od sv. Ane, ki je farna patrona topliška. Pesmarica je spisana okoli l. 1800. v bohoričici, in je brez napevov. Pesmi so zložene po Ambrožičevem kopitu, in so že težko čitljive. — Druga pesmarica je že tudi gotovo čez sto let stara in obsega 13 starih cerkvenih pesmi, med temi tri z napevi. En napev »Od shegnanja« se že nahaja v neki Dolinarjevi napevski zbirki, torej ga ne bom priobčeval. Druga dva s pesmima vred, od Sv. Trojice in od Angeljske nedelje, sta pa tako zanimiva, da ju ne kaže izpuščati. Prva naj sledi.

Pelem od Svete Trojize.

1. O do-nef po-fe-bnu, na ta fve-ti dan, je sa-me po-
tre-bnu, in sa-te kri-ftjan. De vfi se-no fhti-mo, Zha-
sti-mo Bo-ga, O-zhe-ta in Sij-na, in fvet-ga Du-ha.

2.

Zhast Bogu Ozhetu, Kir ftvaril je nas,
Inu vfe na fvetu, Visha vfaki zhas.
Od njega shivljenje Prejeli fmo mi,
Vfe kar bres fhtivenja, mi vidmo s' ozhmi.

3.

Goré in' doline, femlo in morjé,
Ja mnoge sverine, On vfe ftvaril jé,
Vfe roshze na polji, Prijetni njih zvet,
Kar vidmo okóli, Kar ima zel fvét.

4.

* Bod zhefhen in hvalen, Bog Sijn Jesuf ti,
Kir fi bil perpravlen, sa naf s' milofti,
Svojo krij preliti, In vmreti fa vfe,
Tebe vfe lubiti, savéshemo fe.

5.

O fveti Duh, tebi, Se slafti srozhim,
Farmanam in febi, To gnado shelim,
Ti nafs vfe raffvétí, In' tojo mozh dej,
Deb' mogli shiveti, Prov brumnu vfelej.

6.

O fвета Trojiza! Bog vezhna modroft,
O vezhna resniza, Nefkonzhna fvetoft!
Poglej s' vifokosti, Naf tvoje ftvari,
In vshivat nam pufti, Obilne dari.

7.

Sa dufhe shivlenje, Dodeli ti nam,
Tud' zhasnu Imenje, Vfe tebi zhes dam,
Od mozhe in' tozhe, Vfih drugih nadlog,
Refhi naf Bog ozhe, Bog fin in' fvet Duh.

8.

Profita, profita Svet Kosmas, Damian,
Bogu vfe srozhita, Rumarje ta dan,
De ftrofhtan obdani, Prezh pojdejo sdej,
Poshegnan v' njih stani, Rezimo Bog dej.

9.

Deb' frezhnu doshiveli, t'ga dneva vezh lejt,
Deb' perfhli vefeli, Na Kerko fim fpét.
Deb' tukej fprofili, Vef trofst in pomozh,
Skof to pa dobili. Enkrat vezhno luzh. Amen.

Pripomba: Iz zadnjih dveh kitic te pesmi razvidimo, da je to staro pesmarico imel svoj čas neki takratni krški »šolmašterc«. Njegovega imena nisem mogel izvedeti; na pesmarici ni nikjer podpisan.

Na Angellko nedélo.

1. { Od zer-kve nam je sbran, Le - ta do - na-fhni dan, De i - ma - mo
Ne - be-fhkim An-gel-zam, Spravim zhi - ftim fer-zam, Zhast in hva - lo

ta fpo-min der - fha - ti, } An-gel - zi fo nam vsa-zhet - ku sbra-ni,
fpo-do-bno fka - sa - ti. }

In od ftvar-ni - ka sa var - he da-ni, De na te - mu fvé - tu,

Naf var - je - jo sve - ftu, Ka-dar fmo ne-var-nu sa - pe - la - ni.

2.

Bog she taifti zhaſ, Kadar je ſtvaril naſ
 Je ſhe varhe vſakimu odlozhiſ,
 Najde ſe vezh rezhi,
 Svetu piſmu vuzhi,
 De naſ je on Angelzam iſrózhil;
 Judith je ſpoſnala in' ſklenila,
 Kadar Holoferna je vmorila,
 De je premagala, Ona ſkus Angela,
 Njega je ozhitnu, tam hvalila.

3.

Tobiash prizha reſ, Nam vſim zheſ in zheſ,
 De ga je na potu Angel ſpremil,
 De peklenſka poſhaſt,
 Hudga duha oblaſt,
 Shkode ni ſamogla ſtriti njemu.
 Tudi A gar v' puſhavi ſprizhuje,
 K'tira ſilnu vode potrebuje,
 Angel pokashe ſam,
 Nji en ſtudeniz tam,
 Njemu hvalo A ger oſnanuje.

4.

Preroka Daniel, varuval je Angel,
 De mu Lévi niſo niſh ſturili;
 Peter v' jezho djan, Inu ſketnamí obdan,
 Judji ſo mu ſmert ſhé namenili,
 Kdu bi ſe takrat bil tamkaj ſneſhel,
 De bi tam iſ jezhe njega reſhel,
 Angel je reſhil ga, Skus previdnoſt Boga,
 De je ſupet k' vernim v' hiſho perſhel.

5.

Kdo hozhe vſe iſrezh? Jſglédov je ſhe vezh,
 Kako Angelzi ſa naſ ſkerbijo;
 V groſni nevarnoſti,
 Snajdeſh ſe zhlovek ti,
 Aku oni tebe ſapuſtijo.
 O! ſovraſhi vſe greſhne naváde,
 Sturi vſe, kar Angelzam dopade,
 Varvan bodeſh tedej,
 Pred hudim vſelej,
 Shegnan, inu vreden Boſhje gnade.

6.

Rezimo vſi na glaſ, Oſtanite per naſ,
 Angelzi nebeſhki, varhi ſvéti,
 De od vaſhe ſtrani,
 Bódemo viſhani,
 Pruti Nebefam po pravi zeſti,
 De pridemo ſ'vami v' tovarhijo,
 Boga gledat' in Devizo Marijò,
 O! pomagajte nam,
 De bomo enkrat tam,
 Kir ſe vaſhi Chori vefeliſjo. A m e n.